

Balvu novada pašvaldības paredzētās rīcības - līdzdalības kapitālsabiedrībā vērtējums

- (1) Balvu novada pašvaldības (reģistrācijas Nr.90009115622), turpmāk – **Pašvaldība**, pakļautībā ir pastarpinātās pārvaldes iestāde Balvu novada pašvaldības aģentūra "San-tex" (reģistrācijas Nr.90001663120), turpmāk – **Sabiedrība**.
- (2) Pašvaldība ir iecerējusi reorganizēt Sabiedrību, izveidojot kapitālsabiedrību. Ievērojot minēto, Sabiedrība Pašvaldības uzdevumā ir sagatavojusi nepieciešamo pašvaldības paredzētās rīcības - līdzdalības kapitālsabiedrībā vērtējumu.
- (3) Sabiedrība līdz šim Balvu pilsētas administratīvās teritorijas ietvaros ir sniegusi Balvu pilsētas iedzīvotājiem šādus pakalpojumus (darbus) šādās pamata jomās:
  - Santehnisks darbi;
  - Ūdensvads un kanalizācija;
  - Remontceltniecība;
  - Labiekārtošana;
  - Kapi, piederumi;
  - Citi pakalpojumi.
- (4) Publiskas personas darbības nosacījumi privāto tiesību jomā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (**VPIL**) 87.panta pirmajā daļā. Citstarp, VPIL 87.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka publiska persona privāto tiesību jomā darbojas dibinot kapitālsabiedrību vai iegūstot līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā.
- (5) Konkrētajā gadījumā Pašvaldība ir iecerējusi dibināt kapitālsabiedrību - sabiedrību ar ierobežotu atbildību, kuras **darbības mērķis ir: (1) ūdensapgādes, (2) kanalizācijas pakalpojumu sniegšana, (3) daudzdzīvokļu māju kopīpašuma apsaimniekošana**. Kā norādīts iepriekš, Pašvaldība ir iecerējusi, ka izveidojamā kapitālsabiedrība tiks dibināta reorganizējot Sabiedrību, pārņemot tās saistības.
- (6) Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 5.panta pirmajā daļā noteikts, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības iegūšanu kapitālsabiedrībā pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmējinstītūcija.
- (7) Minētā likuma 5.panta ceturtnā daļa nosaka, ka lēmumā par kapitālsabiedrības izveidošanu ietver vērtējumu attiecībā uz atbilstību Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem, kas paredz, ka publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši VPIL 88. pantam. Dotā norma (VPIL 88. pants) paredz nosacījumus pie kādiem publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā.
- (8) Līdz ar to, Pašvaldībai, lai realizētu minēto ieceri, t.sk. pieņemtu lēmumu par līdzdalību kapitālsabiedrībā, ir pienākums izstrādāt paredzētās rīcības ekonomisko un juridisko izvērtējumu. Izvērtējuma mērķis izriet no VPIL 88.panta pirmajā daļā noteikto nosacījumu identificēšanas.
- (9) Atbilstoši VPIL 88. panta pirmajai un otrajai daļai publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību, iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, saglabāt līdzdalību, t.sk. paplašināt kapitālsabiedrības darbību, ja, veicot līdzdalības izvērtējumu, tiek pamatots, ka citā veidā nav iespējams efektīvi novērst tirgus nepilnību, radīt preces vai

pakalpojumus, vai pārvaldīt īpašumus, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

- (10) **Sabiedrībai, izvērtējot faktiskos apstākļus un tirgus situāciju, ir pamats secināt, ka Pašvaldības iecerētā iesaiste komercdarbībā (iegūstot līdzdalību kapitālsabiedrībā) ir pamatota.** Vienlaikus Sabiedrība konstatēt, ka plānotā Pašvaldības iesaiste komercdarbībā negatīvi neietekmēs ne konkurenci, ne arī nemazinās privātā sektora komersantu iespējas veikt uzņēmējdarbību Balvu pilsētas administratīvajā teritorijā, kā paskaidrots turpmāk.

Tirgus izpēte un tehniskā informācija

- (11) Pašvaldība ir iecerējusi, ka Sabiedrība, pēc tās reorganizācijas, turpmāk atteiksies no lielākās daļas līdz šim vēsturiski sniegtajiem pakalpojumiem. Tādējādi Sabiedrība primāri sniegtu (nodrošinātu) Balvu pilsētas iedzīvotājiem tiem nepieciešamos pamata jeb stratēģiskos pakalpojumus, kā arī atsevišķus citus pakalpojumus, kurus nesniedz (nenodrošina) neviens cits privātā sektora komersants. Iecerēts, ka Sabiedrība sniegs šādus pakalpojumus šādās jomās:

- **Pamata jeb stratēģiskie pakalpojumi:**

- Ūdens piegāde;
- Notekūdeņu novadīšana un attīrīšana;
- Daudzdzīvokļu māju kopīpašuma apsaimniekošana;
- Inženiertehnisko tīklu (koplietošanas tīkli, siltumapgāde, ūdens vads, kanalizācija, saimnieciski fekālā kanalizācija, lietus kanalizācija, elektroapgāde no mājas kopēja skaitītāja līdz dzīvokļa skaitītājam) tehniskā uzturēšana.

- **Avārijas dienesta pakalpojumi ūdensapgādes jomā:**

- Ūdens padeves noslēgšana un pieslēgšana;
- Ūdens skaitītāju apkope (t.sk. uzstādīšana, demontāža).

- **Pakalpojumi ūdensapgādes un kanalizācijas jomā:**

- Asenizācijas pakalpojumi;
- Lietus un fekālās kanalizācijas notekūdeņu tīklu skalošana.

- **Citi pakalpojumi:**

- Tehnisko noteikumu sagatavošana un izsniegšana fiziskām personām (par ūdensvada/kanalizācijas pieslēguma ierīkošanu);
- Pārvietojamo tualetu kabīņu noma un apkalpošana;
- Autopacēlāja pakalpojumi.

- (12) Kopumā Sabiedrības iecerētā darbība pamatā būs saistīta ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem, kā arī daudzdzīvokļu māju kopīpašuma apsaimniekošanu. Minētie Sabiedrības iecerētie pamatdarbības veidi ir tieši saistīti ar Pašvaldības funkciju izpildi, tas ir, komunālo pakalpojumu organizēšana (sniegšana) iedzīvotājiem (Pašvaldību likuma 15.panta pirmās daļas 1.punkts), gādāšana par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (15.panta pirmās daļas 2.punkts).

- (13) Sabiedrības sniegto pakalpojumu saņēmēji būs līdzšinējie pakalpojumu izmantotāji, tas ir, fiziskās un juridiskās personas, kas dzīvo (atrodas) Balvu pilsētā un atsevišķos izņēmuma gadījumos ārpus Balvu pilsētas administratīvās teritorijas. Kopumā pamata jeb primārie pakalpojumu saņēmēji ir Balvu pilsētas iedzīvotāji.

- (14) Plānojot iespējamo Sabiedrības reorganizāciju, Sabiedrība ir izvērtējusi šobrīd tirgū (Balvu pilsētas administratīvajā teritorijas un tuvāko ģeogrāfisko teritoriju) esošo piedāvāto

pakalpojumu apjomu un to sniedzējus. Ievērojot minēto, Sabiedrība secina:

- Pakalpojumu, kurus Sabiedrība iecerējusi sniegt pēc reorganizācijas, neviens cits pakalpojumu sniedzējs faktiski nesniedz. Vienlaikus jānorāda, ka līdzīga situācija konstatējama arī attiecībā arī uz pārējiem līdz šim sniegtajiem pakalpojumiem;
- Tomēr, Pašvaldība un Sabiedrība, apsverot Sabiedrības reorganizācijas ieceri, primāri vadījās no konkurences veicināšanas apsvērumiem. Tādējādi Sabiedrība pēc reorganizācijas plāno atteikties no lielākās līdz šim sniegto pakalpojumu daļas ar mērķi šādā veidā radīt apstākļus, kas ļauj stimulēt privātās uzņēmējdarbības attīstību. Citiem vārdiem, pārtraucot sniegt pakalpojumu, iespējams, radīsies privātā sektora komersanti, kas vēlēšies aizpildīt attiecīgo tirgus robu, sniedzot pakalpojumus, kurs Sabiedrība vairs nesniegs;
- Vienlaikus, Sabiedrība arī pieļauj, ka privātā sektora tirgus ietvaros sabiedrības interešu īstenošanu pārtraukto pakalpojumu daļā varētu netikt nodrošināta pilnībā vai arī tiktu nodrošināta daļēji un/vai neregulāri. Sabiedrības ieskatā, šādi potenciāli iespējamās situācijas riski saistāmi ar attiecīgo pakalpojumu sniedzēju neesamību vai arī attiecīgā pakalpojuma sniegšana privātā sektora komersantiem varētu būt nerentabla mazā pakalpojumu pieprasījuma dēļ un tādēļ neinteresanta.

(15) VPIL 88.panta pirmajā daļā noteikts, ka publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

(16) Līdz ar to, ievērojot visu augstāk minēto, kā arī vērtējot, vai pastāv kāds no minētajā normā noteiktajiem nosacījumiem, secināms, ka Sabiedrība, sniedzot plānotos pakalpojumus:

- 1) Novērš tirgus nepilnības, tas ir, pēc minētajiem pakalpojumiem ir pieprasījums, bet nav komersantu, kas to var un/vai vēlas nodrošināt. Iemesli šādam stāvoklim ir gan vēsturiskie apstākļi (pakalpojumus vēsturiski nodrošina Sabiedrība), gan arī nelielais iedzīvotāju skaits, kas Sabiedrības ieskatā ir viens no iemesliem, kādēļ privātā sektora komersanti nav ieinteresēti piedāvāt Pašvaldības iedzīvotājiem attiecīgos pakalpojumus. Līdz ar to lietderīgākais risinājums konstatētās tirgus nepilnības novēršanai atzīstams Pašvaldības kā publiskas personas līdzdalība kapitālsabiedrībā (Sabiedrībā).

Vienlaikus, Sabiedrība atkārtoti vērš uzmanību, ka arī attiecībā uz pakalpojumiem no kuriem Sabiedrība plāno atteikties pastāv risks, ka tirgū nebūs un neradīsies attiecīgi privātā sektora komersanti, kas varētu un/vai būtu ieinteresēti sniegt šādus pakalpojumus.

- 2) Sniedz (nodrošina) Balvu iedzīvotājiem stratēģiski svarīgus pakalpojumus, kas skar ievērojamu Balvu administratīvās teritorijas iedzīvotāju daļu, tas ir, sniedz ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus, kā arī daudzdzīvokļu māju kopīpašuma apsaimniekošanas pakalpojumus. Vienlaikus Sabiedrība secina, ka plānoto stratēģiski svarīgu pakalpojumu sniegšanu nav iespējams nodot privātā sektora komersantiem, jo: (1) tie ir pakalpojumi, kurus Pašvaldība sniedz nodrošinot savu funkciju izpildi, (2) pat, ja būtu pamats apsvērt šo pakalpojumu pilnīgu vai daļēju nodošanu privātā sektora komersantiem, Balvu pilsētas administratīvajā teritorijā attiecīgo pakalpojumu sniedzēju nav.

(17) Reizē Sabiedrības nesaskata citus iespējamus risinājumus attiecībā uz privātā sektora komersantu

iesaisti iecerēto Sabiedrības sniegto pakalpojumu nodrošināšanā. Šāds apsvērums saistīts ar faktiskajiem apstākļiem. Piemēram, lai privātā sektora komersanti pilnvērtīgi varētu sniegt tādas stratēģiskos pakalpojumus, kā piemēram, pakalpojumus ūdensapgādes un kanalizācijas jomā, tiem būtu jāspēj faktiski nekavējoties citstarp nodrošināt lietuvus un fekālās kanalizācijas notekūdeņu attīrīšanu. Nepieciešamo būvju izbūve un atbilstošu iekārtu iegādes un uzstādīšana ne tikai ir laikietilpīga, bet acīmredzami būtu nesamērīgi dārga. Tāpat būtiska nozīme ir potenciāli nepietiekamam pieprasījumam pēc attiecīgajiem iecerētajiem pakalpojumiem kā rezultātā privātā sektora komersantam potenciāli nebūtu ekonomiska pamata iegādāties un uzturēt nepieciešamās iekārtas, piemēram, asenizācijas mašīnas, uzturēt pastāvīgu darba spēku, kā arī izbūvēt nepieciešamās būves.

- (18) Kā uzsvērts iepriekš, minēti pamata pakalpojumi (ūdens apgāde, kanalizācija un daudzdzīvokļu māju apsaimniekošana) reizē ir uzskatāmi kā stratēģiski svarīgi pakalpojumi, kuru sniegšana nedrīkst tikt patraukta. Tā nevar būt atkarīga arī no pakalpojumu sniedzēja nespējas sniegt pakalpojumu vai arī nav pieļaujams, ka attiecīgie pakalpojumi iedzīvotājiem vispār nav pieejami. Līdz ar to, konkrētajā situācijā, Sabiedrībai sniedzot plānotos pakalpojumus, Pašvaldības iedzīvotājiem tiks arī nodrošināta primāro jeb stratēģisko pakalpojumu pieejamība un nodrošinājuma nepārtrauktība.
- (19) Ievērojot minēto, ir pamats secināt, ka Pašvaldības iecerētā līdzdalība kapitālsabiedrībā (Sabiedrībā) neietekmēs un nelikvidēs privātās uzņēmējdarbības attīstības stimulu. Tieši pretēji. Pašvaldība sagaida, ka, Sabiedrībai atsakoties no lielākās daļas līdz šim sniegtajiem pakalpojumiem, veidosies privātās uzņēmējdarbības attīstība konkrēto pakalpojumu jomā. Savukārt attiecībā uz pakalpojumiem, kurus Sabiedrība sniegs arī turpmāk, privātās uzņēmējdarbība netiek ietekmēta.
- (20) Gatavojot konkrēto vērtējumu, Sabiedrība apkopoja un vērtēja arī sekojošus datus, kas raksturo faktisko situāciju un pakalpojumu apjomu:
- 1) Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas:
    - dzeramā ūdens ieguve, sagatavošana un piegāde patērētājam: 2021.gadā – 156084 EUR; 2022./01-09 mēnešu ietvaros – 134272 EUR; prognozētie 2023.gada ieņēmumi – 179000 EUR;
    - notekūdeņu savākšana, novadīšana līdz attīrīšanas iekārtām, attīrīšana: 2021.gadā – 205824 EUR; 2022./01-09 mēnešu ietvaros – 170008 EUR; prognozētie 2023.gada ieņēmumi – 226000 EUR;
    - daudzdzīvokļu dzīvojamo māju kopīpašuma apsaimniekošana: 2021.gadā – 620161 EUR; 2022./01-09 mēnešu ietvaros – 495649 EUR; prognozētie 2023.gada ieņēmumi – 661000 EUR.

Piezīme: Ieņēmumos ieskaitīti arī iedzīvotāju veidotais rezerves fonda uzkrājums, kas paredzēts nepieciešamo remonta darbu veikšanai;

    - inženiertehnisko tīklu tehniskā apkalpošana: 2021.gadā – 144724 EUR; 2022./01-09 mēnešu ietvaros – 108527 EUR; prognozētie 2023.gada ieņēmumi – 144700 EUR.
    - citi pakalpojumi (t.sk. ūdens skaitītāju maiņa): 2021.gadā – 93712 EUR; 2022./01-09 mēnešu ietvaros – 90470 EUR.
  - 2) Izdevumi, kas saistīti ar pakalpojumu sniegšanu:
    - 2021.gada izdevumi: 1027861 EUR, ko sastāda: (1) darba alga – 404466 EUR (39%) un (2) nepieciešamie izdevumi, kas saistīti ar pakalpojumu sniegšanu – 623425 EUR (61%).
    - 2022./01-09 mēnešu ietvaros izdevumi: 838976 EUR, ko sastāda: (1) darba alga – 278575 EUR (33%), nepieciešamie izdevumi, kas saistīti ar pakalpojumu sniegšanu – 560401 EUR (67%).

- 3) Pakalpojumu apjomu raksturojošā informācija:
- Sabiedrības pārvaldībā (apsaimniekošanā) esošo māju kopējā platība: 150480,23 m²;
  - Sabiedrības pārvaldībā (apsaimniekošanā) esošo dzīvokļu kopējā platība: 116033,44 m²; dzīvokļu īpašumiem pieguļošo teritoriju platība: 163632,36 m²;
  - Kopējais apsaimniekojamo ēku skaits – 81;
  - Kopējais dzīvokļu skaits: 2364;
  - Kopējais dzīvokļu īpašumos deklarēto iedzīvotāju skaits – 3767.
  - Balvu pilsētas centrā atrodas aptuveni 35% no apsaimniekojamajām ēkām, atlikušās mājas atrodas pilsētas nomalē, bet četras mājas atrodas ārpus pilsētas robežām;
  - Balvu pilsētas ietvaros vienas daudzdzīvokļu ēkas ietvaros dzīvokļu īpašnieki ir nodibinājuši atsevišķu dzīvokļu īpašnieku biedrību (Teātra iela 4), kas attiecīgi šobrīd apsaimnieko ēku. Biedrībai nespējot nodrošināt pilnvērtīgu ēkas apsaimniekošanu, iedzīvotāji apsver iespēju atkal nodot ēku apsaimniekošanā Sabiedrībai;
  - Kanalizācijas tīklu raksturojošā informācija: (1) kopējais maģistrālo tīklu garums: 25178,37m; (2)kopējais maģistrālo un iekšpagalmu kvartālu un māju tīklu pievadu garums: 32717,36 m; (3)kopējais spiedvadu garums: 8670,90 m;
  - Ūdensvada tīklu raksturojošā informācija: (1) kopējais maģistrālo tīklu garums: 28456,33m; (2) kopējais maģistrālo un iekšpagalmu kvartālu un māju pievadu garums: 36070,73 m;
  - Sabiedrība nodrošina: (1) dzeramā ūdensapgādi 422 privātmājām; (2) notekūdeņu novadīšanu Balvu pilsētā, kur pieejami centralizētie ŪKT, 438 privātmājām;
  - Balvu pilsētas ūdenssaimniecības tīklu sastāvā ietilpst arī ŪKT infrastruktūra, tas ir, ūdens atdzelžošanas stacija (ŪAS), kanalizācijas sūkņu stacijas (KSS) un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (NAI). Balvu pilsētā kopumā ir 13 KSS, viena ŪAS un viena NAI un biodīķu teritorija;
  - Piesaistot ES fondu līdzekļus, 2021. gadā tika Balvu pilsētā tika pilnībā realizēts projekts “Balvu pilsētas ūdenssaimniecības attīstības III kārtā”. Projekta ietvaros tika izbūvēti jauni ūdensvada tīkli 4839 metru garumā un kanalizācijas tīkli 4566 metru garumā. Pēc projekta realizācijas pie centralizētās ūdens un kanalizācijas tīkliem tika pieslēgtas 111 mājsaimniecības, kas atbilst projekta nosacījumiem;
  - Balvu pilsētas teritorijā ir 140 mājsaimniecības, kas nav pieslēgtas Balvu pilsētas centralizētajiem ūdens un kanalizācijas tīkliem. Ņemot vērā minēto, Pašvaldība (Sabiedrība) apsver iespēju piedalītos citos ES fondu līdzekļu projektos ar mērķi uzlabot pilsētas ūdens apgādes un kanalizācijas inženiertehnisko tīklu infrastruktūru, lai tādējādi nodrošinātu centralizētu ūdens apgādi un kanalizāciju arī minētajām saimniecībām.

Iespējamie riski, kas saistīti ar stratēģiski svarīgu pakalpojumu sniegšanu

- (21) Vērtējot, vai pastāv kādi riski attiecībā uz plānoto stratēģisko pakalpojumu sniegšanas nodošanu privātajam sektoram, ir pamats secināt, ka konkrēto pakalpojumu nodošana privātā sektora komersantiem potenciāli varētu radīt apdraudējumu kā iedzīvotāju veselībai, tā arī apkārtējai videi. Pirmkārt, privātā sektora komersantiem nav iespējams sniegt ne ūdens piegādes pakalpojumus, ne arī notekūdeņu novadīšanas un attīrīšanas pakalpojumus, ņemot vērā, ka pakalpojumu sniedzēju rīcībā nav nepieciešamās infrastruktūras (pat ja šādi pakalpojumu sniedzēji būtu). Otrkārt, visu augstāk minēto stratēģisko pakalpojumu sniegšana ir neatliekama. Citiem vārdiem, minēto stratēģisko plānoto pakalpojumu sniegšana ir saistīta ar būtiskām sabiedrības interesēm un tādēļ nav pieļaujama šo pakalpojumu pieejamības pārtraukums. Alternatīvi veidi, kā samazināt vai novērst minētos riskus, nododot stratēģiskos pakalpojumus privātā sektora komersantiem, nepastāv. Minētie apsvērumi attiecināmi arī uz dzīvojamo māju

apsaimniekošanu. Proti, šobrīd potenciāli vienīgā iespēja realizēt daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanu, neizmantojot Sabiedrības pakalpojumus, ir iedzīvotājiem dibināt pašiem savas apsaimniekošanas biedrības. Citas tirgus opcijas nepastāv. Sabiedrība nekad nav iebildusi pret minēto risinājumu. Tomēr, kā pierāda līdzšinējā prakse, māju apsaimniekošana ir stratēģiskas dabas pakalpojumus. Tā sniedzējam ir jāspēj nodrošināt pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktība un plašs pakalpojumu spektrs, lai visu apsaimniekošanas ietvaros nepieciešamo darbu veikšanu, t.sk. ārkārtas jeb neparedzēto darbu veikšanu. Līdz ar to tādām nelielām apsaimniekošanas vienībām, kā, piemēram, dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku biedrībai vai līdzvērtīga apmēra komersantiem, minēto darbu veikšana faktiski nav iespējama. Jebkurā gadījumā, dzīvokļu īpašnieki vienmēr var brīvi izvēlēties apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzēju un atteikties no Sabiedrības pakalpojumiem, ja tie vēlas izmanto citu tirgus dalībnieku pakalpojumus (ja tādi ir pieejami).

- (22) Viss minētais ļauj secināt, ka gadījumā, ja Pašvaldība atteiktos no visu nākotnē plānoto pakalpojumu sniegšanas, tas ir, Pašvaldība tos vairs nenodrošinātu, cerot, ka, iespējams, tirgū atradīsies citi pakalpojumu sniedzēji, šāda situācija radītu Balvu pilsētas iedzīvotājiem (patērētājiem) būtiskas negatīvas sekas ne tikai īstermiņā, bet arī ilgtermiņā. Neskaidrība un nedrošība attiecībā par pakalpojumu, bet sevišķi par stratēģisko pakalpojumu pieejamību, ietekmētu sabiedrības drošību, veselību, kā arī negatīvi ietekmētu Pašvaldības attīstību, kas citstarp samazinātu arī jebkādas uzņēmējdarbības vides attīstību. Vienlaikus Sabiedrība secina, ka gadījumā, ja Sabiedrība pilnībā pārtrauktu savu darbību (ne Sabiedrība, ne Pašvaldība neturpinātu darbību tirgū), nebūtu iespējams nodrošināt plānoto pakalpojumu nepārtrauktību, kas ir vitāli svarīgi sevišķi attiecībā uz stratēģiskajiem pakalpojumiem. Vienlaikus arī jānorāda, ka Pašvaldība šādā gadījumā faktiski nepildītu tai piekritīgās funkcijas.

Ietekme uz konkurenci

- (23) Kā norādīts iepriekš, Sabiedrība, plānojot reorganizāciju un iespējamo turpmāk sniedzamo pakalpojumu loku, veica konkurences tirgū situācijas izvērtējumu, kā rezultātā tika nolemts turpināt sniegt tikai tādus pakalpojumus, kas ir stratēģiski svarīgi un/vai kurus Balvu pilsētas administratīvās teritorijas ietvaros nesniedz privātā sektora komersanti. Līdz ar to, izvēlētais risinājums uzskatāms konkurencei iespējami draudzīgākais risinājums.
- (24) Attiecībā uz privātā sektora viedokļa par iespējamiem riskiem Pašvaldības kā publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā iegūšanu un izvērtēšanu, jānorāda, ka vienlaikus ar šī izvērtējuma sagatavošanu, Sabiedrība ir vērsusies arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamerā un Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociācijā ar lūgumu sniegt viedokli vai iecerētā Sabiedrības reorganizācija un attiecīga Pašvaldības līdzdalībai kapitālsabiedrībā neietekmē konkurenci.
- (25) Jebkurā gadījumā, konkrētajās paredzēto pakalpojumu jomās faktiski nav atrodami potenciālie konkurenti. Minētais apstākļi citstarp tieši ietekmēja Sabiedrības apsvērumus par nākotnē sniedzamajiem pakalpojumiem. Respektīvi, Sabiedrība vērtēja, kuri būtu tādi pakalpojumi, kurus potenciāli varētu sniegt privātā sektora komersanti (pat, ja tie uz doto brīdi neeksistē), attiecīgi Sabiedrība no tiem varētu atteikties.
- (26) Visu augstāk minētie apsvērumi apstiprina Sabiedrības izdarīto secinājumu, ka viens no būtiskākajiem iemesliem, kādēļ Sabiedrība līdz šim ir sniegusi un nākotnē plāno sniegt ne tikai stratēģiskas nozīmes pakalpojumus, bet arī citus pakalpojumus, ir konkurences nepietiekamība tirgū. Ne Sabiedrība, ne Pašvaldība nekad nav mērķtiecīgi veidojuši jebkādas barjeras konkurences attīstībai Pašvaldībā. Taču, ņemot vērā konkurences (jeb citu pakalpojumu sniedzēju) neesamību, Sabiedrība ir vienīgais attiecīgo pakalpojumu sniedzējs Balvu pilsētas administratīvajā teritorijā.

- (27) Līdz ar to nav arī pamata uzskatīt, ka konkrētā iecerētā Pašvaldības iesaiste komercdarbībā jebkādā veidā radītu negatīvu ietekmi uz privātajiem uzņēmējiem. Tieši otrādi. Sabiedrībai vairs nesniedzot lielu daļu līdz šim sniegtos pakalpojumus, ir pamats cerēt uz privātā sektora uzņēmējdarbības attīstību. Zināmas bažas rada jau iepriekš raksturotā privātā sektora tirgus dalībnieku kapacitātes nepietiekamība arī attiecībā uz tiem pakalpojumiem, kur Sabiedrība vairs nesniegs. Taču, gadījumā, ja šāda situācija tiks konstatēta, Sabiedrība spēs atjaunot nepieciešamo attiecīgo pakalpojumu sniegšanu, nodrošinot to sniegšanas nepārtrauktību.
- (28) Attiecībā uz Sabiedrības sniegto pakalpojumu izmaksām kopsakarībā ar pakalpojuma cenu Sabiedrība norāda, ka pakalpojumu cena kopumā spēj nosegt pakalpojumu izmaksas. Tomēr, būtisks ir iedzīvotāju maksātspējas apstākļi, kas pasliktinās. Nepārtrauktais un būtiskais izmaksu pieaugums potenciāli var būtiski pasliktināt izmaksu un ieņēmumu attiecību, tādējādi radot Sabiedrībai zaudējumus, kas rodas Sabiedrībai nespējot nosegt izmaksas ar ieņēmumiem. Jebkurā gadījumā Sabiedrība nestrādā ar mērķi gūt peļņu klasiskā privātā sektora tirgus izpratnē. Sabiedrības mērķis ir gūt tādus ieņēmumus, kas nosedz pakalpojumu izmaksas un ļauj nodrošināt pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu.
- (29) Sabiedrība darbības finansēšanas avots ir ieņēmumi, ko tā gūst no pakalpojumu tiešajiem saņēmējiem (patērētājiem). Sabiedrība savas darbības nodrošināšanai neplāno saņemt Pašvaldības budžeta finansējumu, ja vien šāds finansējums nav saistīts ar Pašvaldības infrastruktūras izbūvi. Šobrīd nav arī plānota pašvaldības budžeta dotāciju potenciālo zaudējumu segšanai. Tomēr, gadījumā, ja šādas dotācija tiktu nākotnē apsvērta, tad tikai attiecībā uz stratēģisko pakalpojumu sniegšanu, ņemot vērā, ka Sabiedrības sniegtie pakalpojumi faktiski ir nekomerciāli, kā arī iedzīvotāju maksātspējas pasliktināšanos pamatojoties uz pakalpojumu izmaksu strauju vai būtisku pieaugumu.
- (30) Ievērojot visu augstāk minēto, ir pamats secināt, ka Sabiedrības plānotā komercdarbība (gan pamatdarbība, gan papildu pakalpojumi) atbilst VPIL 88. panta pirmajā daļas 1. un 2. panta minētajiem nosacījumiem.

Balvu novada pašvaldības aģentūra "San-tex" vārdā
pilnvarotā persona Gundars Āboliņš

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU.